

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพ ภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

Developing an implementation guideline for internal quality assurance system for basic education schools under the Secondary educational service area office 25

จักรกริช แก้ววงษา¹, รศ.ดร.ลักขณา สิริวัฒน์²
Jukkrit kaewwongsa¹, Lakkhana Sariwat²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) พัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 210 คน ใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย ระยะที่ 3 พัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำข้อมูลจากการ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M. Ed. Condidate in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Associate Professor Dr., Department of Educational Psychology and Guidance Faculty of Education, Mahasarakham University.

สังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practices) จำนวน 2 โรงเรียน นำมาสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การยกร่างแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI Modified)

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. องค์กรประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ใต้องค์กรประกอบ 8 ด้าน 60 ตัวบ่งชี้ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินแล้วว่ามีความเหมาะสม
2. สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน
3. แนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ประกอบด้วย 5 องค์กรประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดและหลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) กลไกการดำเนินการ 4) ขั้นตอนการดำเนินการ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ผ่านการประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : แนวทางการดำเนินงาน, ระบบการประกันคุณภาพภายใน

ABSTRACT

The objectives of the research were; 1) to study the elements and indicators an implementation guideline for internal education quality of assurance system for basic education schools, 2) to study present and desirable an implementation guideline for internal education quality of assurance system for basic education schools, and 3) to develop an implementation guideline for internal education quality of assurance system for basic education schools under the secondary educational service area office 25. There are 3 phases in this research. Phase 1 study the elements and indicators an implementation guideline for internal education quality of assurance system for basic education schools by using to interview 5 experts. Phase 2 study present and desirable an implementation guideline for internal education quality of assurance system for basic education schools by using a sample survey form 210 school administrators, Heads of academic teachers, and teachers who keep the internal education of schools, Phase 3 develop an implementation guideline for internal education quality of assurance system for basic education schools by using the data from synthesis document, related research, the results of the present study and desirable, the needs assessment to develop the guidelines for the implementation of a quality assurance system in basic education schools, and the data from interviews with Best Practices from 2 school. Then synthesis to be led to the drafting of guidelines for the implementation of quality assurance within basic education schools the secondary educational service area office area 25 to assess the implementation of a quality assurance system in basic education schools with a proper assessment and feasibility by 7 experts. The data was analyzed by using basic statistics, frequency distribution, percentage, mean and standard deviation and Modified Priority Needs Index (PNI Modified) was used to arrange the expectations.

The research results were :

1. The 8 elements and 60 indicators an implementation guideline for internal education quality of assurance system for basic education schools under the secondary educational service area office 25. The elements and indicators an implementation guideline for internal education quality of assurance system for basic education schools were accepted by experts.

2. The present an implementation guideline for internal education quality of assurance system for basic education schools under the secondary educational service area office 25 were at the averaged level, and considering it was found the averaged level on all. The desirable an implementation guideline for internal education quality of assurance system for basic education schools under the secondary educational service area office 25 were at the high level, and considering it was found the averaged level on all.

3. Guidelines for the implementation of quality assurance within basic education schools under the secondary educational service area office 25 consists of 5 components : 1) the concepts and principles, 2) objective, 3) mechanism of action 4) steps of action 5) the conditions for success. Guidelines for the implementation of quality assurance within basic education schools under the secondary educational service area office 25. It found that overall is appropriate and feasible on the high level.

Keywords : implementation guideline, internal quality assurance system

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปด้านต่าง ๆ กล่าวคือ ประการแรกปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องซึ่งกันและกันทั้งระบบไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยบูรณาการให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิต ประการสองปฏิรูปการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญแก่หลักสูตรผู้เรียนเนื้อหาสาระวิธีการเรียนการสอนแหล่งเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ในชุมชน สื่อการเรียนการสอน

ประการที่สามปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษาทั้งของหน่วยงานภาครัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน โดยเน้นการกระจายอำนาจการจัดโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการทั้งส่วนกลางเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ประการที่สี่ปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยถือว่าเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพชั้นสูงเน้นมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ และพัฒนาครูโดยเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องปรับปรุงระบบเงินเดือนค่าตอบแทนและสวัสดิการและประการสุดท้ายปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

เพื่อระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้เพื่อการจัดการศึกษาจัดสรรทรัพยากรให้ถึงผู้เรียนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 2-3)

กระทรวงศึกษาธิการมอบให้กรมวิชาการรับผิดชอบแผนงานการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งมีภาระงานสำคัญ คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัย จนกระทั่งต่อมาในปี พ.ศ. 2553 ด้วยเหตุที่มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติบัญญัติให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับและต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด ดังนั้น จึงได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงที่ออกไปแล้วและให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับใหม่ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทน โดยที่หลอมรวมการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กล่าวคือ ให้สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการพัฒนาและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ใช้

กระบวนการบริหารที่ดีสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการบริหารและจัดการศึกษา มุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็น “การประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2553 : 5 - 7)

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จากสภาพปัจจุบันมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังไม่เป็นที่น่าพอใจ แต่ละสถานศึกษามีการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของตนเอง โดยมีความแตกต่างหลากหลายตามรูปแบบการบริหารของแต่ละสถานศึกษา การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในในปัจจุบันยังไม่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับบริบทของตนเอง อย่างเป็นรูปธรรมและขาดความเป็นเอกภาพในระดับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการโดยในลักษณะต่างคนต่างปฏิบัติ ไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้หรือประสบการณ์ในการดำเนินงานระหว่างโรงเรียนในสังกัดเดียวกัน โรงเรียนในสังกัดแต่ละโรงเรียนมีการดำเนินการตามวิธีการบริหารจัดการของแต่ละโรงเรียน มีบางโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการประกัน

คุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม แต่ก็มีบางโรงเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จึงทำให้เกิดความแตกต่างอย่างชัดเจนในเรื่องผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีผลไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานสถานศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน และส่งผลต่อการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องรีบปรับปรุงแก้ไขเป็นการเร่งด่วน (สรุปภาพรวมการติดตามตรวจสอบ ทบทวน และประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. 2556)

ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน เล็งเห็นว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษานั้น จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติและการควบคุมคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน

สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปสัมภาษณ์เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวมาวิเคราะห์เนื้อหาและสังเคราะห์สรุปผลนำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ

ดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 84 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 84 คน และครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 84 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 รวมทั้งสิ้น 252 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 70 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 70 คน และครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 70 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 210 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1979 : 608 ; อ้างอิงมาจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2545) และใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยการส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ผ่านตู้รับ – ส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พร้อมส่งทางไปรษณีย์ และส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทางตู้รับ – ส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พร้อมรับแบบสอบถามทางไปรษณีย์และผู้วิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามที่ยังไม่ได้ส่งคืนด้วยตัวเองอีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจนับ พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จัดระเบียบข้อมูล และลงรหัสของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ยม

(Mean), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545)

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนกัลยาณวัตร โรงเรียนจตุรมิตรวิทยาการ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมแนวทางการดำเนินงาน

ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการศึกษาแนวทางการดำเนินงาน

ตามระบบการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน

2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ถึงโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์สรุปผลนำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

2. ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวมาสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การร่างแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

3. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยการตรวจให้คะแนนแบบประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545)

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า องค์กรประกอบ 8 ด้าน 60 ตัวบ่งชี้ คือ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและ 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X}=2.87$) รองลงมา คือ ด้านจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=2.83$) ด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.69$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X}=4.43$) รองลงมามี 3 ด้าน คือ ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา, ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาและด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.39$) ด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X}=4.24$)

3. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ประกอบด้วย

5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดและหลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) กลไกการดำเนินการ 4) ขั้นตอนการดำเนินการ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ กลไกการดำเนินการ ($\bar{X}=4.22$) รองลงมา คือ เงื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X}=3.86$) ส่วนแนวคิดและหลักการ ($\bar{X}=3.67$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และผลการประเมินความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3 ด้าน คือ กลไกการดำเนินการ, ขั้นตอนการดำเนินการ และเงื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา คือ แนวคิดและหลักการ ($\bar{X}=3.78$) ส่วนจุดมุ่งหมาย ($\bar{X}=3.67$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามลำดับความมุ่งหมาย ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่าได้องค์ประกอบ 8 ด้าน 60 ตัวบ่งชี้ เป็นไปตามที่สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554 : 1-2) ได้นำประกาศของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและต้องมีการดำเนินงาน 8 ประการ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและ 8) จัดให้มี

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 52) ที่ได้กำหนดให้องค์ประกอบของมาตรฐานเป็นสภาพที่พึงประสงค์ ที่ระบุถึงสภาพปัจจัย วิธีดำเนินการหรือสภาพผลผลิตที่มีคุณภาพและต้องการให้เกิดในสถานศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ เป็นตัวแปรที่บอกสภาพ หรือคุณสมบัติในแต่ละมาตรฐานและเป็นระดับคุณภาพ เป็นเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาและตัดสินคุณภาพของแต่ละระดับจะบ่งบอกถึงผลที่น่าพอใจแตกต่างกันและสอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2542 : 18-23) ที่ได้เสนอขั้นตอนในการกำหนดมาตรฐาน/ตัวชี้วัดของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการนำมาตรฐานของกรมสามัญศึกษาสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาไว้ดังนี้ 1) ศึกษารายละเอียดของมาตรฐานคุณภาพของกรมสามัญศึกษา ด้านผลผลิตด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย 2) ศึกษามาตรฐานแต่ละด้านโดยใช้สารสนเทศเป็นเกณฑ์ของตัวชี้วัดให้ชัดเจนและ 3) ทบทวนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาโดยเทียบกับตัวชี้วัดเกณฑ์มาตรฐานและหรือสำรวจข้อมูลพื้นฐานตามมาตรฐานคุณภาพแต่ละด้าน และกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับผลการวิจัยของแสงเพียร งานดี (2552 : 81-83) ที่ได้วิจัยการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบ การดำเนินงาน 8 ด้าน คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การศึกษาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีสภาพการดำเนินการปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางโดยสภาพการดำเนินการปัจจุบันที่ การดำเนินการมากที่สุด คือ การ

ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนปัญหาการดำเนินการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาและการจัดระบบและบริหารสารสนเทศ

3. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ซึ่งได้จากการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) แล้วนำมาสังเคราะห์ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดและหลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) กลไกการดำเนินการ 4) ขั้นตอนการดำเนินการ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ แล้วนำมาผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผู้เชี่ยวชาญและเข้าใจในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี ทุกคนมีความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของแนวทางในด้านแนวคิดและหลักการ จุดมุ่งหมาย กลไกการดำเนินการ ขั้นตอนการดำเนินการ และเงื่อนไขความสำเร็จ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และผลการประเมินแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ในภาพรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติที่เหมาะสม ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนราจันท์ กิตติคุณ (2553 : 158-181) ได้วิจัยสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยการบริหารงานทั้ง 8 ด้าน มีสาระสำคัญดังนี้ 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนและเอื้อต่อการประกันคุณภาพ และจัดระบบสารสนเทศให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งานของสถานศึกษาในระดับมากที่สุด 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีการศึกษาทำความเข้าใจและใช้มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้คุณภาพของ สมศ. เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีมากที่สุด 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาทุกแห่งมีการเตรียมการจัดทำแผนปฏิบัติที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย

ดัชนีวัดความสำเร็จ จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม แผนงบประมาณ ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน วิเคราะห์สภาพปัญหา จุดเด่นจุดด้อย ความต้องการจำเป็นอุปสรรค และกำกับติดตามประเมินผล รายงานผลตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการนำแผนไปปฏิบัติโดยการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงาน โครงการต่าง ๆ ประจำปีฝ่าย/หมวด/งาน และแผนงานประจำปีฝ่าย/หมวด/งาน มากที่สุด 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการจัดประชุมชี้แจงเพื่อให้บุคลากรเข้าใจวิธีการทำงานที่สถานศึกษาต้องมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบการประเมินและจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานเพื่อจัดระบบการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายใน 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมกับ สทศ. และผลการประเมินทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาและสามารถนำไปปรับปรุงประสิทธิภาพในการสอนให้ดีขึ้นมากที่สุด 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีสถานศึกษารายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม

การศึกษาเอกชนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณภาพแก่บุคลากร เพื่อบุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือ

เป็นไปตามแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ที่ได้เสนอว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิทินปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กร สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงานมีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐานแม้จะไม่เท่ากันแต่ก็คงไม่แตกต่างกันมากนัก ผู้เรียนเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่สถานศึกษาต้องคำนึงถึงตลอดเวลาไม่ว่าจะคิดทำกิจกรรมใดหรือโครงการใดก็ตาม ผู้เรียนต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม การศึกษาจึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการ

จัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างยั่งยืนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความตระหนัก รับผิดชอบ และคุณค่าของการทำงานเป็นระบบ มีคุณภาพ ผู้เรียนมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายและดำเนินกิจกรรมโครงการที่ใช้ผลการประเมินตนเอง ผลการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอกหรือผลการวิจัยที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเอง ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่แท้จริงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นวิถีชีวิตในการทำงานของทุกคนเป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่ยึดคุณภาพผู้เรียนฝังแน่นอยู่ในจิตใจตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษา หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน สามารถนำผลการไปใช้ในการจัดทำประกันคุณภาพภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้บุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.3 สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการประเมินภายนอกในครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัย ศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ

2.3 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรณีศึกษารายบริบทของแต่ละสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2542). *การประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 2 แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นราจันทร์ กิตติคุณ. (2553). *สภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. (2556). *สารสนเทศทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2556*. ขอนแก่น : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). *แนวดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน. (2554). *การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- แสงเพ็ชร งานดี. (2552). *การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.